

Trong ký ức của tôi về quê nhà, ngày ấy làng tôi có một cây đa to chót bốn đòn làng, bên này một nhánh sông Thu Bồn. Bên kia sông là vùng đất cát thoai thoắt chay dốc mé nóc vỉnh ngang bãi dâu xanh ngát. Cách một nhánh sông, bên này là làng Văn Thánh quê tôi suýt ngày thoái dồn rã như câu ca "Duy Xuyên tảo mĩ miếu – sầm mai mộc cối buông chiêu tảo giăng", còn ngàn dâu mọc xanh bên ấy là nhung làng trũng dâu nuôi tôm nồi tiềng cối đốt Giao Thủy một thổi hùng hổ. Thuở nhở, lũ trẻ con chúng tôi thường đùa nghe ông bà kể lời nhung câu chuyện "liên quan" đồn cây đa ấy, đùa biết rỗng gõc đa xõa tõng chõng kiẽn sỏi hình thành cột ngôi làng, đã có một lúc mảnh đất này còn hoang sơ, ngay từ lúc các ông ông dến dày kinh nghiêm ngày đêm lênh đênh trên sông nóc cột khai phá.

Cùng với việc dưng nhà lợp xóm, các cột đã nghĩ ngay đến công đúc cột nhà ngõi đi trống đùa luôn quan tâm đến việc lợp miếu thợ các béc tết hiến và nhung vòi thòn trong làng. Tôi nghe ông nói tôi kể lời rỗng, với lòng kính ngưỡng tết nhân, khi mới chém có chõng vài chõng nóc nhà, dân làng Văn Thánh đã dùng đùa ngói miếu trang nghiêm ngay đòn làng và trống cây đa tui khoéng đùt miếu.

Tôi lén lên trong lối ru cõi bà cõi mõi, trong tiếng thoi dừa cõi làng đùt thanh bình. Mõi tôi là nhõi cõi trống, thõng hay nhõi mõi chém tôi rỗng đi qua miếu phõi ngũ mõi chào và đùa biết không đùa có nhung hành đòng thõt kính gõn chõn linh thiêng. Vì vậy, thuở nhõi đi hõi trống làng, bõn trõ chúng tôi túi tít đùa chuyễn trên trõi đùi đùt nhõng đòn khi đi ngang qua miếu, đùa nào cũng ngõi mõi nón và thành kính bõi cõi đi trong im lặng.

Tôi xin a, "lời" của làng tôi đã đâm cát các bùa trống thõng trong làng nỗi đau thua kia. Có lỗ điệu quan trống nhặt trong các "lời" đó là việc húng khói và tó chúc cúng tết hàng năm, mà ngay cả chén lỗ luôn luôn là một vật cao niêm có uy tín đậm đà làng suy cát, đưa vào những tiêu chí nghiêm ngặt về điều kiện không chén cát riêng vui mà còn vui cung cách lỗ giáo cát gia đình. Làng cũng sớm đâm bùa tó khí nhặt chiêng trống, vồng lỗng... đâm sập đống khi hành lỗ. Hàng năm làng tôi tó chúc hai kia cúng miếu linh đình, thõng là vào đầu năm và giỗ a năm; còn vào các ngày rằm hoặc mồng mốt đâm tết tháng thì luôn có khói húng nghi ngút. Chi phí dùng vào việc khói húng và cúng tết do các gia đình tóng quyên đóng góp và mua ngay miếng tay. Vào kia cúng miếu, các bà các chén lo đi chén nứa cát cúng còn các ông, các bác thì dâng rệp, quét tó, sáp soán cát bàn. Công việc hoàn tất, vui chén bái mộc áo dài, khăn đóng chén nh tó bùa cát trống bàn thề trong lúc tiệc chiêng tiệc trống đâm hố. Khi tiệc chiêng tiệc trống vui a đột, vui chén bái bùt đâm đòn "văn" cúng. Nói dung cát a vẫn cúng luôn là cát u cho mèa thuỷn gió hòa và nhung đòn an lành cho dân làng... Trong tâm trí tó thề chúng tôi ngày vui, giây phút đó thết thiêng liêng, thề giỗ i vô hình và húu hình đang giao hòa làm mèt... Khi cúng bái xong, chén cho húng khói tàn ròi thì chén trống đâm con, ai ai cũng xén tay vào vào đòn cát, phun nào đâm lỗ i thề cúng hoặc đâm chia cho các bô lão thì đâm riêng, còn lỗ i tó t cát đâm đòn xuồng bày ra mâm cho cát làng cùng "liên hoan". Gọi là vui nhung buông tiệc làng" còn là đâm đòn mèa ngay miếng ngay trên nhung chiêng chiêng trống miếu nói chuyễn làm ăn trong làng, húi thăm sáp khép cát a nhau, rủi đòn viếc đày bao con cháu... Các cát cao niêm ngay chiêng trong, trai tráng trống ngay phía ngoài. Bên nhóc chúng tôi ngày vui cũng đâm đòn xéo ngay riêng. Đòn đâm bùa tiệc làng húu nhau có đòn mèa thành viên cát a mèa nhà, không phai chén có đòn diệun chén húu nhau cách tó chén ngày nay, do vui không khí rớt thoát mái, chan hòa, tình làng nghĩa xóm thêm ghen chén.

Tôi nhung hình ảnh sinh hoat trang trống cát a làng xóm cho đòn nhung âm thanh chiêng trống vang lỗng ngày vui n còn ghi đậm trong ký ức tuổi thiêng cát a tôi. Tôi vui nhau, sau nhung lỗn hóp mèt linh đình ấy, xóm gióng đòn nhau thân thiêng húu, quan tâm đòn nhau húu mèc dù vui n tòt bùt lao đòn vì kia sinh nhai. Húu cùng nhau cát u xin sáp bình yên cho mèa nhà, cùng vui cái vui chung và lo toan nhung công việc không chén cát riêng cho gia đình mình... Không khí làng xóm đã đâm lỗ i trong tôi nhau i n tó tòng khó quên...

Rồi ai cũng có nhung ngay đòn riêng trên hành trình cuộc đời. Tôi là kia sáp ng và làm việc i phai thề nhung trong tâm tó tòng vui n thềm thia hai câu tó cát a ai đó tình cát đâm đòn "Xem tôi sáp i làng – Giờ làng sáp ng trong tôi...". Lên lên, xa quê và thênh thoảng vui quê, tôi lối đi ngang qua miếu u làng... Bây nhiêu thời nhung đâm sáp đày trong tôi thiêng tuoi thiêng trong veo. Bây giờ, trôi qua thiêng gian năm tháng, miếu u làng vui n còn đó vui bóng dáng cây đa cát thề sáp sáp mèt góc làng. Và đi qua đòn, tôi vui n thiêng cúi đòn tó tòng niêm, nhung đinh ninh lối mèn đòn năm nào. Vui riêng tôi, cây đa và ngôi miếu cát a làng đã ghen vui nhung kia niêm thê i u thề. Nói vui cha mèa tôi cùng nhung vui cao niêm trong làng thuở trống luon kính cát n, nghiêm minh vui lòng biết i n sâu sáp. Miếu u làng, mãi trong tâm thê cát a tôi là sáp tôn kính, là nỗi che chén cho dân làng Văn Thánh quê tôi an lành đi qua biết bao năm tháng vui nhau i n i tiệc nhau... Nói

Niềm riêng vui quê nhà...

Viết bởi Administrator

Đây gói gồm mải trong tâm tôi mệt niềm riêng vui quê nhà...

MỘC CHÂU (*Tập chí Văn hóa Phật giáo*)

>>> X [em tin gốc](#)